

پژوهشکده شورای نگهبان

مجموعه نظریات فقهی شورای نگهبان
در پاسخ به استفسارات دیوان عدالت اداری

www.ketab.ir
(۱۳۹۲ - ۱۳۹۱)

مجموعه نظریات فقهی شورای نگهبان

احمدی، حسین، ۱۳۷۱-	بر شناسه
ایران. قوانین و احکام	بنوان قراردادی
Iran. Laws, etc	
مجموعه نظریات فقهی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات دیوان عدالت اداری (۱۳۸۳-۱۳۹۲)/	بنوان و نام پدیدآور
حسین احمدی، علی هادی زاده؛ ناظران ابوالفضل درویشوند، محمد برومند؛ ویراستار تخصصی علی تقی نژاد.	
تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۰.	شخصیات نشر
۸۷۴ ص.	شخصیات ظاهری
978-600-8378-54-9	نایک
فنیفا	ضعیت فهرست نویسی
تصمیمگیری قضایی (فقه) -- ایران	وضوع
Judicial process (Islamic law) -- Iran	وضوع
شورای نگهبان	وضوع
Divan-e 'Edalat-e Edari	وضوع
شورای نگهبان-- قوانین و رویه ها	وضوع
Shoraye negahban-- Rules and practice	وضوع
دیوان عدالت اداری	وضوع
آرای حقوقی -- ایران	وضوع
Judgments -- Iran	وضوع
فتوای شیعه -- قرن ۱۴	وضوع
Fatwas, Shiites -- 20th century	وضوع
هادی زاده، علی، ۱۳۷۲-	بناسه افزوده
شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان	بناسه افزوده
KMH17887	ده بندی کنگره
۳۴۷/۵۵۰۷۷	ده بندی دیویی
۷۵۹۱۰۶۲	نماره کتابشناسی ملی
فنیفا	علاعات رکورد کتابشناسی

پژوهشکده شورای نگهبان

مجموعه نظرات فقهی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات دیوان عدالت اداری (۱۳۹۲ - ۱۳۸۳)

تهیه و تنظیم: حسین احمدی و علی هادی زاده
ناظران: دکتر ابوالفضل درویشی، عضو هیأت علمی دانشکده حقوق دانشگاه
تربیت مدرس، دکتر محمدرضا محمد برومند
ویراستار تخصصی: علی تقی نژاد
طراحی و صفحه آرایی: حمید برومند

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

• ناشر: انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان • نوبت چاپ اول، - ۱۴۰۰
• شمارگان: ۵۰۰ نسخه • بها: ۱۵۵۰۰۰ تومان • شابک: ۹-۵۴-۸۳۷۸-۸۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

• همه حقوق برای انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان محفوظ است.
• نشر و تکثیر تمام یا بخشی از اثر به هر شکل،
بدون کسب اجازه کتبی از انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان ممنوع است.

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۴۵ نماینده: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

www.shora-rc.ir

nashr-rc.ir

جمهوری اسلامی ایران نظامی است مبتنی بر ایمان به خدای یکتا و اعتقاد به اختصاص حاکمیت و قانونگذاری به او، که از راه اجتهاد مستمر فقهای جامع‌الشرایط بر اساس کتاب و سنت معصومین علیهم‌السلام، تحقق قسط و عدل و کرامت و ارزش‌های والای انسان را در عصر غیبت دنبال می‌کند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان میثاق ملی مردم برای تحقق اهداف فوق، از یک سو ابتدای کلیه قوانین و مقررات کشور را بر موازین شرع مقدس اسلام اصل پایه‌ای و بنیادین و تغییرناپذیر نظام دانسته و این اصل را بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی نیز حاکم کرده است و از سوی دیگر، تشخیص و تضمین استمرار این مهم را به اسلام‌شناسان عادل و پرهیزگار و متعهد (فقهای شورای نگهبان) واگذارده است.

چنین وظیفه خطیری نه تنها مصوبات مجلس شورای اسلامی، بلکه سایر مقررات موضوعه کشور از جمله تصویب‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و نظام‌نامه‌های دولتی را نیز دربرمی‌گیرد. از این‌رو، گرچه قانون اساسی در اصل یکصد و هفتادم مرجع ابطال این مقررات را «دیوان عدالت اداری» دانسته است، اما ماده ۲۵ «قانون تشکیل دیوان عدالت اداری» (مصوب ۱۳۶۰/۱۱/۴ مجلس شورای اسلامی)، این دیوان را مکلف ساخته تا تعیین مخالفت یا عدم مخالفت این تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌ها با شرع مقدس را از شورای نگهبان استعلام کند و حکم خود را مستند به نظر این شورا نماید.

پیش از مطالعه کتاب، نظر خواننده‌گان عزیز را به نکات زیر جلب می‌نماییم:

۱- پیش‌تر نظریات و پاسخ‌های فقهای شورای نگهبان به استعلامات دیوان عدالت اداری از زمان تشکیل این دیوان در سال ۱۳۶۱ تا پایان دوره چهارم شورای نگهبان (۱۳۸۳/۴/۲۵)، در یک مجلد توسط مرکز تحقیقات شورای نگهبان به چاپ رسیده است.

۲- مجموعه‌ای که پیش‌رو دارید مشتمل بر نظریات و پاسخ‌های فقهای شورای نگهبان به استعلامات دیوان عدالت اداری مربوط به دوره‌های بعدی شورای نگهبان از (۱۳۸۳/۴/۲۶) تا (۱۳۹۲/۴/۲۵) است.

۳- در این مجموعه علاوه بر تشریح موضوع شکایت، استعلام دیوان عدالت اداری و نظریه شورای نگهبان، رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که به استناد آن صادر شده است نیز منضم شده است.

۴- مواد قانونی، تصویب‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مورد استناد استعلامات دیوان عدالت اداری در پاورقی‌ها ذکر شده‌اند.

اگرچه در تهیه و گردآوری این مجموعه تلاش فراوان و دقت کافی به کار رفته است، اما آن را میراً از عیب و نقص نمی‌دانیم و از تمامی صاحب‌نظران، اساتید، محققان، قضات، وکلا، دانشجویان و دانش‌پژوهان عزیز انتظار داریم با ارائه دیدگاه‌ها، پیشنهادها و نظرات اصلاحی خود، ما را در ارائه هرچه کاملتر و بی‌نقص‌تر چاپ‌های بعدی این مجموعه یاری نمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

پژوهشکده شورای نگهبان

زمستان ۱۳۹۹